

Nová studie: Modernizace energetiky za miliardy z EU se nekoná

Miliardy z evropského rozpočtu, určené na proměnu energetiky nových členských států, podstatnou změnu nepřinesou. To je hlavní zjištění rozsáhlé zprávy¹ nevládní organizace CEE Bankwatch Network. V Česku kritizuje hlavně kotle na uhlí, malou podporu obnovitelných zdrojů a pomalý postup v úsporách energie.

Země střední a východní Evropy² vyčleňují na úspory energie, obnovitelné zdroje a chytré sítě jen 7% fondů EU, 178 miliard Euro. Jejich určení si vykládají po svém – místo jasných strategií sledují své zájmy, v ČR třeba podporu uhelného sektoru. Zcela nedostatečné je také začlenění snižování emisí do všech relevantních aktivit, jak to vyžaduje evropská legislativa. V praxi to znamená, že největší část rozpočtu na dopravní stavby je určena na výstavbu silnic a dálnic jak v ČR, tak v dalších zemích.

„Česká vláda si vyložila evropské cíle po svém. Místo aby využila příležitost a za evropské fondy proměnila energeticky náročnou ekonomiku na moderní a nízkouhlíkovou, podporuje další těžbu uhlí a dál škrtní obnovitelné zdroje.“ charakterizuje výsledky studie Ondřej Pašek z nevládní organizace CEE Bankwatch Network.

Přechod na moderní, nízkouhlíkovou energetiku je jedním z hlavních cílů evropských fondů v letech 2014 – 2020.³ Hlásí

CEE Bankwatch Network je mezinárodní síť nevládních ekologických organizací ve střední a východní Evropě. Naším posláním je předcházet škodlivým ekologickým a sociálním dopadům mezinárodních financí a navrhnout alternativní řešení za účasti veřejnosti.

Centrum pro dopravu a energetiku je členskou organizací CEE Bankwatch Network.

1 CEE Bankwatch Network: Climate's Enfants Terribles.

<http://bankwatch.org/enfants-terribles>

2 Studie analyzuje EU fondy v ČR, Estonsku, Chorvatsku, Litvě, Lotyšsku, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a Slovensku

3 Cíl vychází ze strategie Evropa 2020 a jejích klimatických a energetických cílů.

se k němu všechny státy střední a východní Evropy, i Česká republika ve své Dohodě o partnerství⁴ mezi Evropskou komisí a vládou.

V českých operačních programech je vyčleněno jen méně než půl procenta – 1,4 miliardy Kč⁵ – EU fondů na léta 2014 – 2020 na obnovitelné zdroje. Výroba elektřiny z větru stejně jako samostatné fotovoltaické elektrárny na střechách nejsou podporovány vůbec.

„Mezi obnovitelnými zdroji podporuje vláda hlavně biomasu a bioplyn. Větrné elektrárny vyškrtla z podpory úplně. Nezapomínejme, že největším příjemcem evropských dotací je u nás holding Agrofert.“⁶ dodává Ondřej Pašek.

Ačkoli opatření na snížení znečištění ovzduší mají mít synergický efekt se snižováním emisí skleníkových plynů, český Operační program Životní prostředí⁷ podporuje nákup kotlů na uhlí – domácnosti na ně dostanou kotlíkovou dotaci 70%.

Výše prostředků na úspory energie v obytných a veřejných budovách a v průmyslu je oproti minulému období trojnásobná, dosahuje celkově přes 52 miliard Kč. Přesto, podle zpráv Ministerstva průmyslu a obchodu, hrozí, že nenaplníme cíl snížit do roku 2020 spotřebu energie o 20%. Na vině je zejména pozdní start operačních programů, ale také nekoordinovanost postupu mezi ministerstvy a nízké požadavky na úsporné projekty. Státní energetická koncepce⁸ počítá mezi lety 2015 a 2040 s přibližně konstantní spotřebou energie.

„Česká republika proinvestuje z evropských fondů 52 miliard na úspory energie. I přesto nebude spotřeba energie klesat nejméně do roku 2040.“ dodává Ondřej Pašek.

4 Dohoda o partnerství, <http://bit.ly/1ZWdh90>

5 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, specifický cíl 3.1, <http://bit.ly/1nARTu6>

6 <https://www.euroskop.cz/8952/16501/clanek/babisuv-agrofert-ziskal-nejvice-zemedelskych-dotaci-z-eu/>

7 Operační program Životní prostředí, specifický cíl 2.1, <http://bit.ly/1nATRL0>

8 Státní energetická koncepce, sekce 7.2.1, <http://bit.ly/1P07M3Q>

Celá studie je k dispozici na stránkách CEE Bankwatch Network:

<http://bankwatch.org/enfants-terribles>

Český překlad Shrnutí a hlavní závěry v České republice je k dispozici na stránkách členské organizace Centrum pro dopravu a energetiku:

<http://cde.ecn.cz/dokumenty.shtml>

Kontakt:

Ondřej Pašek

CEE Bankwatch Network

tel.: 608 381 602

ondrej.pasek@bankwatch.org